

First Professional BAMS Degree Regular/Supplementary Examinations
March 2025
PAPER – II - Samskritam Evam Ayurved Ithihasa
(2021 Scheme)

Time: 3 Hours

Total marks:100

- Answer all questions to the point neatly and legibly • Do not leave any blank pages between answers • Indicate the question number correctly for the answer in the margin space
- Answer all parts of a single question together • Leave sufficient space between answers
- Draw table/diagrams/flow charts wherever necessary

1. Multiple Choice Questions

(20x1=20)

The Answers to MCQ questions (Q.No. i to Q.No. xx) shall be written continuously on the first two writing sheets (ie Page No. 3 & 4) only

- i. Author of Sasilekha commentary

a) Indu	b) Hemadri
c) Raghavan Thirumulpad	d) Sivadasa Sen
- ii. Who wrote Vriksha Ayurveda

a) Surapala	b) Gayadasa
c) Dr. Jayanth Deopujari	d) Palakapya
- iii. Who is the Chairperson of NCISM?

a) Dr. Raghuram Bhatta	b) Dr. Rajesh Kotecha
c) Dr. Jayanth Deopujari	d) Prof. Rabi Narayan Acharya
- iv. Who is known as the Father of Veterinary Science?

a) Surapala	b) Shalihotra
c) Palakapya	d) Varahamihira
- v. Who is the first learner of Ayurveda?

a) Brahma	b) Dhanwanthari
c) Indra	d) Daksha Prajapathi
- vi. Author of Kashyapa Samhita was done by

a) Pt. Hemaraja Sarma	b) Vriddha Jivaka
c) Vatsya	d) Sivadas Sen
- vii. Vyas Committee was established in

a) 1963	b) 1970
c) 1982	d) 1974
- viii. Hridaya bodhika commentary on Ashtanga Hridaya was written by

a) Sivadas sen	b) Indu
c) Sreedasa Pandita	d) Cakrapani Dutta
- ix. Janapadodhvamsa is described in

a) Bhela samhita	b) Ashtanga Sangraha
c) Charaka samhita	d) Kasyapa samhita
- x. Where is National Institute of Ayurveda situated?

a) Jamnagar	b) Jaipur
c) New Delhi	d) Hyderabad
- xi. Name the Commentary on Charaka Samhita by Cakrapanidatta

a) Carakanyasa	b) Ayurveda rasayana
c) Jalpalakalpataru	d) Ayurveda Dipika
- xii. Number of sthanas in Charaka Samhita

a) 8	b) 6
c) 5	d) None of the above
- xiii. Which among the following are Triskandha?

a) Hetu, Linga, Purvarupa	b) Hetu, Purvarupa, Aushadha
c) Linga, Aushadha, Purvarupa	d) Hetu, Linga, Aushadha
- xiv. Time period of Charaka

a) 600 BC	b) 400 AD
c) 100 AD	d) 600 AD
- xv. Who is the Father of Surgery?

a) Sushruta	b) Charaka
c) Vaghbata	d) Kashyapa

(PTO)

xvi. Which among the following is Vedanga?
 a) Upanishad b) Samaveda c) Jyothisha d) Ayurveda

xvii. When is World health day?
 a) July 1 b) April 7 c) June 5 d) November 11

xviii. _____ was the first person who had given the details about 'Phiranga Roga',
 a) Madhavakara b) Sarangadhara c) Bhavamisra d) Charaka

xix. Who is the Author of Anjana Nidana?
 a) Agnivesha b) Kasyapa c) Dhanwanthari d) Jivaka

xx. Who treated the Rajayakshma Disease of Chandra?
 a) Charaka b) Agnivesha c) Ashwini Kumaras d) Susrutha

Short Answer Questions

(8x5=40)

2. अधोदत्तस्य श्लोकस्य पदच्छेदं लिखित्वा रेखाङ्कितस्य शब्दस्य रूपाणि लिखत ।

अभ्यङ्गमाचरेन्नित्यं सु जराश्रमवातहा ।
 दृष्टिप्रसादपुष्ट्यायुःस्वप्नसुत्वक्तवदार्थ्यकृत् ॥

3. अधोदत्तस्य श्लोकस्य अन्वयम् अर्थं च लिखत ।

a) प्रीणनं जीवनं लेपः स्तेहो धारणपूरणे ।
 गर्भोत्पादश्च धातूनां श्रेष्ठं कर्म क्रमात्स्मृतम् ॥
 b) शुक्रार्तवस्थैर्जन्मादौ विषेणेव विषकृमेः ।
 तैश्च तिसः प्रकृतयः हीनमध्योत्तमाः पृथक् ॥

4. अधोदत्तस्य श्लोकस्य अन्वयम् अर्थं च लिखत ।

a) अजीर्ण भेषजं वारि जीर्ण वारि बलप्रदम् ।
 भोजने चामृतं वारि भोजनान्ते विषप्रदम् ॥
 b) कायवाग्बुद्धिविषयाः ये मलाः समुपस्थिताः ।
 चिकित्सालक्षणाध्यात्मशास्त्रैस्तेषां विशुद्धयः ॥

5. टिप्पण्यौ लिखत ।

a) स्नानम् । b) व्यायामः ।

6. यथोचितं योजयत ।

a) भेषजम्- मन (ज्ञाने)
 b) योगः- भेष्य (भये)
 c) मनः- अग्नि (गतौ)
 d) जलम्- युजिर् (योगे)
 e) अग्निः- जल (अपवारणे)

7. अधोदत्तानां शब्दानां निरुक्तिं तथा पर्यायपदानि लिखत ।

a) धीः b) वातः

8. संस्कृतभाषायाम् अनुवादयत ।

In a certain town were four Brahmans who lived in friendship. Three of them had reached the far shore of all scholarship, but lacked sense. The other found scholarship distasteful; he had nothing but sense. One day they met for consultation. "What is the use of education," said they, "if one does not travel, win the favor of kings, and acquire money? Whatever we do, let us all travel." But when they had gone a little way, the eldest of them said: "One of us, the fourth, is a dullard, having nothing but sense".

9. आङ्गलभाषायाम् अथवा मलयालभाषायाम् अनुवादयत ।

कस्मिंश्चित् अधिष्ठाने चत्वारो ब्राह्मणपुत्राः परस्परं मित्रतां गताः वसन्ति स्म । ते चापि धनरहिताः असन् । ते परस्परं मन्त्वं चक्षुः - "अहो, धिगियं दरिद्रता । व्याघ्रगजादिसेवितं वनं वरं भवति । बन्धुमध्ये धनहीनजीवितम् वरं न भवति" ॥

Long Answer Questions

$$(4 \times 10 = 40)$$

10. A. अधोदत्तकथायाः संक्षिप्तं संस्कृतभाषायां लिखत ।
 ब्राह्मणी-नकुलयोः कथा ।

B. सन्दर्भमुक्त्वा आशयं विशदयत ।

- कामार्तेनाथ मत्तेन दृष्टः स्वप्नः निरर्थकः ।
- उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ।

11. अधोदत्तानां परिभाषापदानां टिप्पणीं लिखत ।

- द्रव्यम्
- विपाकः
- चयः
- रसः

12. A. संस्कृतभाषायाम् उत्तरं लिखत ।

- तस्मादन्नं तदुच्यते । कस्मात् ?
- कः स्वस्थः इत्यभिधियते ?
- कुतः चिकित्सा निष्फला नास्ति ?
- चत्वारि दानानि कानि ?
- कदा सानं न आचरेत् ?

B. पर्यायपदं कोष्ठात् लिखत

- उष्णाम्बुनाधः कायस्य परिषेको बलावहः । (अर्कः, पवनः, जलं, पृथ्वी)
- चक्षुस्तेजोमयं तस्य विशेषात् श्लेष्मतो भयम् । (नासिका, मुखम्, नयनम्, शेत्रम्)
- मद्यविक्रियसन्धानदानादानानि नाचरेत् । (मार्द्विकं, शुण्ठी, मदिरा, यवागृः)
- ग्रात्रवक्तनखैर्वाद्यं हस्तकेशावधूननम् । (मुखं, नासिका, संगीतं, शरीरम्)
- अर्चयेद्वेवगोविप्रवृद्धवैद्यन्पातिथीन् । (अमात्यः, भिषक्, सेवकः, भूपतिः)

13. अधोदत्तानां श्लोकानां पदच्छेद- अन्वय- विग्रहवाक्य- भावार्थान् च लिखत ।

- तत्र रूक्षो लघुः शीतः खरः सूक्ष्मश्लोऽनिलः ।
 पित्तं सस्तेहतीक्षणोष्णं लघु विसं सरं द्रवम् ॥
- नदीं तरेन्न बाहुभ्यां नाग्निस्कन्धमभिव्रजेत् ।
 सन्दिग्धनावं वृक्षं च नारोहेदुदृष्ट्यानवत् ॥
- पानीयं प्राणिनां प्राणाः विश्वमेव च तन्मयम् ।
 नहि तोयाद्विना वृत्तिः स्वस्थस्य व्याधितस्य वा ॥
- प्राणायामैरेव सर्वे प्रशुष्टान्ति मला इति ।
 आचार्याणां तु केषाच्चिदन्यत्कर्म न सम्मतम् ॥
